

Pagaidu darbu nozīme ilgstoša bezdarbnieka darbaspēka vērtības paaugstināšanā

Jana Pūķe, Andris Vīlks

Rīgas Stradiņa universitāte, Sociālā darba katedra, Latvija

Ievads. 2011. gada beigās pēc Nodarbinātības valsts aģentūras datiem Latvijā bija 56,7 tūkstoši ilgstošo bezdarbnieku. LR Ekonomikas ministrija brīdināja, ka bezdarbs var kļūt par izteikti strukturālu parādību. Lai šo situāciju izmainītu, 2012. gadā valstī tika iedibināta algoto pagaidu sabiedrisko darbu programma (APSD).

Darba mērķis, materiāls un metodes. Šī pētījuma mērķis – izpētīt algoto pagaidu sabiedrisko darbu nozīmi ilgstošo bezdarbnieku darbaspēka vērtības paaugstināšanā. Pētījumā lietotās metodes – teorētiskās literatūras analīze; Latvijas un Eiropas Savienības likumdošanas, normatīvo aktu un statistikas datu izpēte; ilgstošo bezdarbnieku anketēšana un ekspertu intervēšana.

Rezultāti. Pētījuma rezultāti liecināja, ka pagaidu algotajam darbam nav būtiskas nozīmes ilgstošo bezdarbnieku darbaspēka vērtības paaugstināšanā. APSD nepalielina ilgstošo bezdarbnieku konkurētspēju darba tirgū. Tieši tādu viedokli pauda 67% aptaujāto bezdarbnieku, uzskatot, ka dalība APSD nepāvērs iespēju ātrāk atrast pastāvīgu algotu darbu. Jāatzīmē, ka noteikta ilgstošo bezdarbnieku daļa vēlas atgriezties darba tirgū un ir pat gatavi apgūt jaunas profesionālās prasmes.

Secinājumi.

1. APSD ilgstošo bezdarbnieku darbaspēka vērtību darba devēju skatījumā nepaaugstina.
2. Ir nepieciešama uz indivīdu orientēta programma, kurai domātos līdzekļus būtu lietderīgi pārvirzīt uz bezdarbnieku profesionālo izglītību.
3. Būtu arī jāveic darbaspēka vecuma struktūras analīze, lai laikus varētu prognozēt izmaiņas un pieprasījumu darba tirgū.